

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Konserwator sieci i systemów komputerowych (351201)

Technicy wsparcia informatycznego i technicznego

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Konserwator sieci i systemów komputerowych **(351201)**

Technicy wsparcia informatycznego i technicznego

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Konserwator sieci i systemów komputerowych (351201)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [410]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Konserwowanie komputerów oraz urządzeń peryferyjnych	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Utrzymywanie elementów i urządzeń sieci komputerowych ..	10
3.4. Kompetencje społeczne.....	12
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	12
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	13
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	16
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	17
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	17
7. SŁOWNIK POJĘĆ	19
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	19
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	21

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Konserwator sieci i systemów komputerowych 351201

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Asystent administratora sieci.
- Referent do spraw sieci.
- Serwisant sieci i systemów komputerowych.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 3512 Information and communications technology user support technicians.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja J – Informacja i komunikacja.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych
- wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie SPO RZL (2006–2007) „Opracowanie i upowszechnianie krajowych standardów kwalifikacji zawodowych”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertki:

- Ewelina Błaszczuk – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ewa Jasińska – Zespół Szkół Skórzano-Odzieżowych, Stylizacji i Usług, Radom.
- Grażyna Mrozińska-Hotłoś – Zespół Szkół Elektronicznych, Lublin.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Hanna Całuń-Swat – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Dorota Koprowska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Bogdan Kostecki – Ekspert niezależny, Kłodzko.
- Tomasz Nowakowski – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Jarosław Wojciechowski – Polskie Stowarzyszenie Informatyczne, Białystok.
- Dariusz Tomczak – Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Białystok.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Konserwator sieci¹⁶ i systemów komputerowych²⁰ zapewnia bezawaryjną pracę systemów komputerowych, elementów i urządzeń sieci komputerowych oraz zabezpiecza elementy sieci przed zainfekowaniem złośliwym oprogramowaniem²⁸, niekontrolowanym przepływem informacji oraz utratą danych.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Konserwator sieci i systemów komputerowych odpowiada za prawidłowe działanie systemów komputerowych i sieci. Usuwa usterki serwerów, komputerów osobistych i urządzeń peryferyjnych²². Współpracuje z administratorami systemów komputerowych przy rozbudowie systemów i ich eksploatacji. Konfiguruje punkty dostępu do sieci, przełączniki sieciowe¹⁴, rutery¹⁵ i urządzenia zabezpieczające typu zapora sieciowa²⁶. Instaluje i konfiguruje podstawowe usługi sieciowe²⁵ i serwerowe²⁴. Wykonuje pomiary i testy sieci logicznej¹⁷.

Dba o bezpieczeństwo zarówno dla tworzonych, jak i eksploatowanych systemów oraz sieci komputerowych. Uczestniczy w procesie projektowania, montażu i bieżącej eksploatacji sieci komputerowych.

Sposoby wykonywania pracy

Konserwator sieci i systemów komputerowych stosuje metody, techniki i procedury związane z:

- instalowaniem i konfigurowaniem systemów operacyjnych²¹ klienckich i sieciowych,
- instalowaniem i konfigurowaniem usług sieciowych,
- diagnozowaniem i eliminowaniem problemów związanych z funkcjonowaniem systemów komputerowych,
- prowadzeniem prac konserwatorskich systemów komputerowych,
- wykonywaniem kopii bezpieczeństwa⁶,
- konfigurowaniem urządzeń sieciowych²³,
- modernizowaniem sprzętu i oprogramowania⁸ sieciowego,
- rozwiązywaniem problemów użytkowników dotyczących dostępu do zasobów sieciowych²⁷,
- usuwaniem przyczyn wadliwego działania urządzeń sieci komputerowych,
- zapobieganiem przeciążeniom w sieciach komputerowych,
- wdrażaniem procedur zapewniających bezpieczeństwo systemów operacyjnych, aplikacji¹ klienckich oraz urządzeń sieci komputerowych.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Konserwator sieci i systemów komputerowych pracuje zwykle w dobrze oświetlonych, klimatyzowanych serwerowniach i pomieszczeniach biurowych, przeznaczonych do wykonywania przeglądów i napraw sprzętu komputerowego. Możliwe jest także wykonywanie niektórych zadań (np. konfiguracja urządzeń sieci komputerowych) zdalnie poza siedzibą pracodawcy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Konserwator sieci i systemów komputerowych w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- terminal/komputer podłączony do infrastruktury informatycznej organizacji wraz z urządzeniami peryferyjnymi,
- narzędzia do wykrywania złośliwego oprogramowania,
- systemy monitorowania działania elementów i urządzeń sieci komputerowej,
- zestaw narzędzi do montowania elementów i urządzeń sieci komputerowej,
- testery i analizatory okablowania miedzianego,
- testery i analizatory okablowania światłowodowego,
- analizatory sieci LAN¹⁸.

Organizacja pracy

Praca **konserwatora sieci i systemów komputerowych**, zależnie od instytucji, może odbywać się w stałych godzinach pracy w dni robocze lub w systemie zmianowym, także w niedziele i dni świąteczne. W sytuacjach awaryjnych od konserwatora sieci i systemów komputerowych wymaga się większej dyspozycyjności i wydłużonego czasu pracy. Może być on także zobligowany do pełnienia dyżuru telefonicznego albo wykonywania pewnych zadań, łącznie z domu z siecią firmy.

Praca konserwatora sieci i systemów komputerowych ma przede wszystkim charakter indywidualny, ale także może on być wspierany w swoich działaniach przez administratora sieci. W sytuacjach problemowych i awaryjnych działa zgodnie z wytycznymi administratora.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Osoba pracująca jako **konserwator sieci i systemów komputerowych** narażona jest na:

- przeciążenia układu mięśniowo-kostnego z powodu wymuszonej pozycji ciała podczas długotrwałej pracy przy komputerze lub innym urządzeniu sieciowym, powodujące:
  - zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa,
  - wady postawy,
  - zmiany w układzie kostno-stawowym nadgarstka,
- przeciążenia narządu wzroku spowodowane intensywną i długotrwałą pracą przy komputerze, złe lub niewłaściwe sztuczne oświetlenie pomieszczeń, powodujące:
  - osłabienie wzroku,
  - ból, łzawienie oczu,
- podwyższony poziom hałasu podczas pracy w pomieszczeniu, w którym stoją komputery, drukarki, urządzenia sieciowe typu przełączniki i routery,
- czynniki biologiczne przy słabej wentylacji pomieszczeń.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **konserwator sieci i systemów komputerowych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność narządów równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- rozróżnianie barw,
- zmysł równowagi,
- czucie dotykowe,
- brak lęku przed wysokością,
- spostrzegawczość;

w kategorii sprawności i zdolności

- uzdolnienia techniczne,
- zdolność koncentracji uwagi,
- wyobraźnia i myślenie twórcze,
- podzielność uwagi,
- dobra pamięć,
- rozumowanie logiczne,
- łatwość przechodzenia z jednej czynności do drugiej,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- współdziałanie i współpraca w zespole;

w kategorii cech osobowościowych

- zainteresowania informatyczne,
- samodzielność,
- samokontrola,
- dbałość o jakość pracy,
- wychodzenie z własną inicjatywą,
- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- radzenie sobie ze stresem,
- odporność na działanie pod presją czasu,
- gotowość do ustawicznego uczenia się,
- gotowość do dzielenia się wiedzą,
- wytrwałość i cierpliwość.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

W zawodzie **konserwator sieci i systemów komputerowych** wymagana jest ogólna sprawność ruchowa kończyn górnych oraz koordynacja wzrokowo-ruchowa. Przeciwwskazaniami do wykonywania tego zawodu są m.in.:

- niepełnosprawność kończyn górnych, uniemożliwiająca precyzyjne chwytanie, sięganie, przenoszenie, skręcanie, rozłączanie itp.,
- wady wzroku niepodlegające korekcji za pomocą szkieł optycznych,
- wady słuchu uniemożliwiające korekcję za pomocą aparatu słuchowego,
- nadmierna pobudliwość nerwowa.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **konserwator sieci i systemów komputerowych** preferowane jest wykształcenie średnie w zawodach pokrewnych (szkolnych): technik informatyk, technik telekomunikacji, technik teleinformatyk.

Większe szanse na zatrudnienie mają jednak osoby z wykształceniem wyższym I lub II stopnia na kierunku informatyka lub pokrewnym.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2018 r.) do pracy w zawodzie **konserwator sieci i systemów komputerowych** nie są wymagane dodatkowe kompetencje i uprawnienia. Przy zatrudnianiu w tym zawodzie istotne mogą być jednak potwierdzone przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną kwalifikacje zawodowe:

- EE.01 Montaż torów i urządzeń telekomunikacyjnych oraz EE.06 Uruchamianie i utrzymanie sieci telekomunikacyjnych (wyodrębnione w zawodzie technik telekomunikacji),
- EE.08 Montaż i eksploatacja systemów komputerowych, urządzeń peryferyjnych i sieci oraz EE.09 Programowanie, tworzenie i administrowanie stronami internetowymi i bazami danych (wyodrębnione w zawodzie technik informatyk),
- EE.10 Montaż, uruchamianie oraz utrzymanie urządzeń i sieci teleinformatycznych oraz EE.11 Administrowanie sieciowymi systemami operacyjnymi i sieciami komputerowymi (wyodrębnione w zawodzie technik teleinformatyk).

Dodatkowym atutem przy zatrudnieniu w zawodzie konserwator sieci i systemów komputerowych mogą być dyplomy i certyfikaty potwierdzające:

- kompetencje w zakresie sieci i systemów komputerowych,
- znajomość języka angielskiego na poziomie co najmniej B1, umożliwiającym rozumienie dokumentacji technicznej.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Konserwator sieci i systemów komputerowych z odpowiednim doświadczeniem i umiejętnościami może awansować m.in. na stanowisko:

- specjalisty sieci i systemów komputerowych,
- administratora systemów i sieci komputerowych.

Osoby z predyspozycjami do zarządzania zespołem mogą rozwijać swoje kompetencje w kierunku sprawowania funkcji kierowniczych, np. na stanowisku:

- kierownika sieci informatycznych,
- kierownika działu informatyki.

Konserwator sieci i systemów komputerowych może rozwijać swoje kompetencje poprzez udział w kształceniu i/lub szkoleniu w zawodach pokrewnych, np.: inżynier systemów i sieci komputerowych, analityk sieci komputerowych, operator sieci komputerowych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w systemie edukacji formalnej i pozaformalnej brak jest możliwości kształcenia i potwierdzania kwalifikacji zawodowych w zawodzie **konserwator sieci i systemów komputerowych**.

Osoby pragnące uzyskać kwalifikacje przydatne do wykonywania zawodu konserwator sieci i systemów komputerowych mogą kształcić się i potwierdzać kwalifikacje zawodowe (prowadzone przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne) w zawodach pokrewnych (szkolnych): technik informatyk, technik teleinformatyk, technik telekomunikacji.

W tych zawodach możliwe jest także kształcenie i potwierdzanie kwalifikacji w systemie kwalifikacyjnych kursów zawodowych. Egzaminy potwierdzające kwalifikacje prowadzą Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Istnieje możliwość potwierdzania kompetencji przydatnych do wykonywania zawodu konserwator sieci i systemów komputerowych w ramach studiów I i II stopnia oraz studiów podyplomowych na kierunku informatyka lub pokrewnych.

Ze względu na dynamiczny rozwój branży duże znaczenie mają ponadto certyfikaty ukończenia specjalistycznych kursów, związanych z sieciami i systemami komputerowymi.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **konserwator sieci i systemów komputerowych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Administrator systemów komputerowych	252201
Analityk sieci komputerowych	252301
Inżynier systemów i sieci komputerowych	252302
Operator bezprzewodowych sieci komputerowych	351101
Technik teleinformatyk ^S	351103
Technik informatyk ^S	351203
Operator sieci komputerowych	351301
Operator sprzętu komputerowego	351302

Operator systemów komputerowych	351303
Technik telekomunikacji ⁵	352203

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **konserwator sieci i systemów komputerowych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Zapewnianie wsparcia technicznego użytkownikom systemów komputerowych.
- Z2 Wykonywanie przeglądów okresowych komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych.
- Z3 Zapewnianie bezawaryjnej pracy komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych.
- Z4 Współpracowanie z administratorami systemów komputerowych przy rozbudowie systemów i ich bieżącej eksploatacji.
- Z5 Konfigurowanie usług i urządzeń sieci komputerowych.
- Z6 Zapewnianie wsparcia technicznego użytkownikom sieci komputerowych.
- Z7 Monitorowanie działania elementów i urządzeń sieci komputerowych.
- Z8 Usuwanie uszkodzeń i zapewnianie bezawaryjnej pracy sieci komputerowych.
- Z9 Uczestniczenie w procesie projektowania, montażu i bieżącej eksploatacji sieci komputerowych.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Konserwowanie komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych

Kompetencja zawodowa Kz1: Konserwowanie komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Zapewnianie wsparcia technicznego użytkownikom systemów komputerowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Problemy pojawiające się w trakcie użytkowania systemów komputerowych; • Oprogramowanie użytkowe i specjalizowane; • Czynności optymalizujące pracę systemów komputerowych; • Zagadnienia związane z ochroną danych osobowych.	• Diagnostyzować i eliminować problemy związane z funkcjonowaniem systemów komputerowych; • Dobierać i posługiwać się programami użytkowymi i specjalizowanymi; • Optymalizować pracę elementów systemów komputerowych; • Przestrzegać ochrony danych osobowych użytkowników systemów komputerowych.

Z2 Wykonywanie przeglądów okresowych komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zakres przeglądów komputerów osobistych i urządzeń peryferyjnych; • Oprogramowanie testujące sprzęt komputerowy; • Technologie diagnostyczne systemów komputerowych.	• Określać zakres przeglądów systemów komputerowych; • Posługiwać się urządzeniami do diagnostyzowania wad i uszkodzeń systemów komputerowych; • Diagnostyzować problemy z funkcjonowaniem komputerów osobistych i urządzeń peryferyjnych; • Posługiwać się oprogramowaniem testującym sprzęt komputerowy; • Modyfikować konfigurację systemu komputerowego w oparciu o przeprowadzone

	testy; • Usuwać usterki komputerów osobistych i urządzeń peryferyjnych.

Z3 Zapewnianie bezawaryjnej pracy komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Parametry techniczne elementów systemu komputerowego; • Oprogramowanie zabezpieczające pracę komputerów i urządzeń peryferyjnych; • Metody i narzędzia do przeprowadzania testów zabezpieczeń; • Sposoby konfiguracji komputerów osobistych i urządzeń peryferyjnych.	• Dobierać sprzęt komputerowy, urządzenia peryferyjne i oprogramowanie do potrzeb klienta; • Dobierać oprogramowanie zabezpieczające pracę komputerów i urządzeń peryferyjnych; • Przeprowadzać testy zabezpieczeń; • Wyszukiwać i stosować nowatorskie rozwiązania usprawniające pracę komputerów osobistych i urządzeń peryferyjnych; • Konfigurować oprogramowanie oraz urządzenia peryferyjne.

Z4 Współpracowanie z administratorami systemów komputerowych przy rozbudowie systemów i ich eksploatacji

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Możliwości ulepszania systemu komputerowego; • Sposoby rozwiązywania problemów związanych z bieżącą eksploatacją systemu komputerowego; • Strategie wykonywania kopii bezpieczeństwa.	• Rozwiązywać, w porozumieniu z administratorem, problemy związane z funkcjonowaniem systemu komputerowego; • Konfigurować systemy komputerowe w oparciu o wskazówki administratora; • Proponować nowe rozwiązania programowe i sprzętowe; • Optymalizować pracę systemu komputerowego we współpracy z administratorem; • Wykonywać kopie bezpieczeństwa.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Utrzymywanie elementów i urządzeń sieci komputerowych

Kompetencja zawodowa Kz2: Utrzymywanie elementów i urządzeń sieci komputerowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z5, Z6, Z7, Z8, Z9, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z5 Konfigurowanie usług i urządzeń sieci komputerowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Sieciowe systemy operacyjne; • Protokoły dostępu do sieci i <u>protokoły sieciowe</u>¹³; • Protokół <u>IP</u>³ i zasady administrowania adresami <u>IPv4</u>⁴ i <u>IPv6</u>⁵; • Protokoły <u>DHCP</u>¹⁰, <u>DNS</u>⁹, <u>HTTP</u>¹², <u>FTP</u>¹¹; • Usługi katalogowe;	• Rozpoznawać urządzenia sieciowe na podstawie opisu, symboli graficznych i wyglądu; • Konfigurować punkty dostępu do sieci, przełączniki sieciowe, routery i urządzenia zabezpieczające typu zapora sieciowa; • Instalować serwerowe systemy operacyjne; • Konfigurować podstawowe usługi sieciowe i serwerowe;

• Zasady udostępnienia i ochrony zasobów sieciowych w sieciach lokalnych; • Polecenia służące do konfigurowania urządzeń sieciowych.	• Modernizować sprzęt i oprogramowanie sieciowe.

Z6 Zapewnianie wsparcia technicznego użytkownikom sieci komputerowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Funkcjonalności sieci komputerowej firmy; • Sieciowe systemy operacyjne; • Przyczyny braku możliwości korzystania z zasobów sieciowych; • Przyczyny wadliwego działania komputerów w sieci.	• Udzielać informacji na temat funkcjonalności sieci komputerowej firmy; • Instalować sieciowe systemy operacyjne; • Pomagać użytkownikom w konfigurowaniu komputerów do korzystania z zasobów sieciowych; • Przyjmować zgłoszenia dotyczące wadliwego działania komputerów w sieci; • Rozpoznawać przyczynę braku możliwości korzystania z zasobów sieciowych; • Rozwiązywać problemy użytkowników dotyczących dostępu do zasobów sieciowych.

Z7 Monitorowanie działania elementów i urządzeń sieci komputerowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Technologie i standardy sieci; • Zadania protokołu ICMP²; • Zastosowanie protokołu SNMP¹⁹; • Rodzaje pomiarów i testów diagnostycznych stosowanych w sieciach komputerowych; • Sposoby zapobiegania przeciążeniom w sieciach komputerowych.	• Klasyfikować pomiary i testy diagnostyczne przeprowadzane w sieciach komputerowych; • Wykonywać pomiary okablowania strukturalnego; • Wykonywać pomiary i testy sieci logicznej; • Sporządzać raporty z wykonanych pomiarów; • Zapobiegać przeciążeniom w sieciach komputerowych.

Z8 Usuwanie uszkodzeń i zapewnianie bezawaryjnej pracy sieci komputerowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Przyczyny awarii występujących w sieciach komputerowych; • Przyczyny wadliwego działania elementów i urządzeń sieci komputerowych; • Sposoby zabezpieczania elementów i urządzeń sieci komputerowych przed zainfekowaniem, niekontrolowanym przepływem informacji oraz utratą danych; • Procedury postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń w sieciach komputerowych.	• Rozróżniać rodzaje awarii lub wadliwego działania sieci komputerowej; • Lokalizować przyczyny wadliwego działania sieci komputerowych; • Usuwać przyczyny wadliwego działania elementów i urządzeń sieci komputerowych; • Przyjmować zgłoszenia dotyczące wadliwego działania elementów i urządzeń sieci komputerowych; • Zabezpieczać elementy i urządzenia sieci komputerowych przed zainfekowaniem, niekontrolowanym przepływem informacji oraz utratą danych.

Z9 Uczestniczenie w procesie projektowania, montażu i bieżącej eksploatacji sieci komputerowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Normy dotyczące projektowania i montażu sieci komputerowych; • Zalety i wady poszczególnych <u>mediów transmisyjnych</u>⁷; • Zalety i wady protokołów sieciowych; • Zarządzanie kopiami z konfiguracji urządzeń sieciowych.	• Uzasadniać zastosowanie preferowanego medium transmisyjnego do połączeń urządzeń sieciowych; • Wykonywać okablowanie strukturalne; • Kopiować konfigurację z urządzeń sieciowych; • Modernizować elementy i urządzenia sieci komputerowej; • Aktualizować oprogramowanie urządzeń sieci komputerowej.

3.4. Kompetencje społeczne

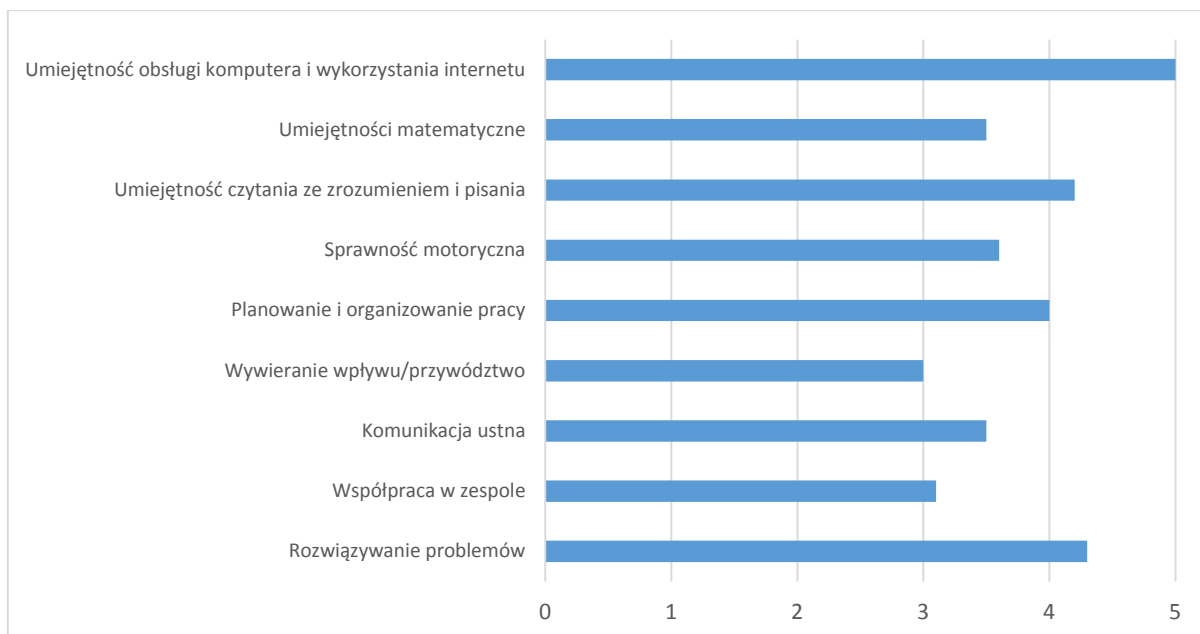
Pracownik w zawodzie **konserwator sieci i systemów komputerowych** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki własnej pracy związanej z zapewnieniem bezawaryjnej pracy sieci i systemów komputerowych zgodnie z procedurami firmy.
- Postępowania zgodnie z wewnętrznymi regulacjami, takimi jak zakres obowiązków, grafik pracy oraz przepisami zewnętrznymi, związanymi głównie z ergonomią pracy.
- Przestrzegania określonych w standardach etycznych i normach zawodowych zasad uczciwości, rzetelności oraz poufności.
- Utrzymywania trwałych relacji z partnerami oraz klientami korzystających z bezprzewodowych sieci komputerowych.
- Doskonalenia kompetencji zawodowych, np. poprzez śledzenie trendów rozwoju branży IT, korzystanie z otwartych zasobów edukacyjnych oraz udział w szkoleniach specjalistycznych.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **konserwator sieci i systemów komputerowych**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu konserwator sieci i systemów komputerowych

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **konserwator sieci i systemów komputerowych** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Z uwagi na szybki rozwój oraz szerokie wykorzystanie sieci i systemów komputerowych we wszystkich niemal branżach i dziedzinach gospodarki **konserwator sieci i systemów komputerowych** jest zawodem pożądanym na rynku pracy.

Konserwator sieci i systemów komputerowych może znaleźć zatrudnienie we wszystkich instytucjach wyposażonych w systemy komputerowe, które wykorzystują sieci lokalne lub rozległe.

Osoba wykonująca ten zawód może nawiązać stosunek pracy w oparciu o umowę o pracę, umowę-zlecenie, kontrakt oraz prowadzić własną działalność gospodarczą, obejmującą wykonywanie zadań typowych dla zawodu.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porpp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach formalnego systemu edukacji w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **konserwator sieci i systemów komputerowych**.

Kształcenie w zawodach pokrewnych oferują technika i szkoły policealne. Dotyczy to zawodów: technik teleinformatyk, technik informatyk oraz technik telekomunikacji.

Od dnia 1 stycznia 2020 r. przewidziano możliwość kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w zakresie kwalifikacji:

- EE.01 Montaż torów i urządzeń telekomunikacyjnych (w zawodzie technik telekomunikacji),
- EE.06 Uruchamianie i utrzymanie sieci telekomunikacyjnych (w zawodzie technik telekomunikacji),
- EE.10 Montaż, uruchamianie oraz utrzymanie urządzeń i sieci teleinformatycznych (w zawodzie technik teleinformatyk),
- EE.11 Administrowanie sieciowymi systemami operacyjnymi i sieciami komputerowymi (w zawodzie technik teleinformatyk),
- EE.08 Montaż i eksploatacja systemów komputerowych, urządzeń peryferyjnych i sieci (w zawodzie technik informatyk),

- EE.09 Programowanie, tworzenie i administrowanie stronami internetowymi i bazami danych (w zawodzie technik informatyk).

Kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla dorosłych) mogą być organizowane przez:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kompetencje właściwe dla ww. kwalifikacji potwierdzają Okręgowe Komisje Egzaminacyjne po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu (również w trybie eksternistycznym).

Ponadto istnieje możliwość zdobywania wiedzy przygotowującej do wykonywania zawodu konserwator sieci i systemów komputerowych także na wyższych uczelniach technicznych w ramach studiów I i II stopnia oraz podyplomowych, na kierunkach informatycznych, teleinformatycznych i telekomunikacyjnych.

Szkolenie

Konserwator sieci i systemów komputerowych uczestniczy w kursach zawodowych i specjalistycznych zgodnie z wymaganiami dla zajmowanego stanowiska, kursach doszkalających dotyczących wykonywanych czynności. Szczególnie polecane są szkolenia z zakresu:

- administrowania systemami operacyjnymi,
- konfigurowania urządzeń sieciowych,
- obsługi oprogramowania diagnostycznego do testowania elementów i urządzeń sieciowych.

Kursy i szkolenia organizowane są przez:

- centra, zakłady i ośrodki doskonalenia zawodowego,
- stowarzyszenia i organizacje branżowe,
- komercyjne firmy szkoleniowe,
- producentów oprogramowania systemowego i użytkowego.

Z reguły organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wybierzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcanie-zawodowe-i-ustawiczne/>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie miesięczne osób pracujących w zawodzie **konserwator sieci i systemów komputerowych** jest zróżnicowane i wynosi najczęściej od 2600 zł do 5000 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat.

Poziom wynagrodzenia miesięcznego brutto z reguły kształtuje się:

- w przypadku osób z niewielkim doświadczeniem w zakresie od 2600 zł do 3000 zł,
- po kilku latach pracy i uzyskaniu doświadczenia w przedziale od 3000 zł do 4000 zł,
- w przypadku osób z dużym doświadczeniem – powyżej 5000 zł.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód konserwator sieci i systemów komputerowych uzależniony jest m.in. od:

- szczegółowego zakresu zadań,
- stażu pracy,
- posiadanych uprawnień i wykształcenia,
- wielkości firmy,
- regionu Polski.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegablach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **konserwator sieci i systemów komputerowych** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier, dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L) pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą implantów i aparatów słuchowych,
- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O), w przypadku możliwości skorygowania ich szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza pracy przy komputerze (wymagane jest wówczas dostosowanie sprzętu komputerowego),
- z dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie powoduje znaczących trudności w poruszaniu się.

Ponadto dopuszczalne jest zatrudnienie w tym zawodzie osób:

- z niektórymi chorobami układu oddechowego i krążenia (07-S),
- z niektórymi chorobami układu pokarmowego (08-T),
- z niektórymi chorobami układu moczowo-płciowego (09-M),
- z niektórymi innymi chorobami (11-I),

jeśli zaburzenia te nie powodują utrudnień w wykonywaniu zadań zawodowych.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO: <https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1219, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie podstawowych wymagań bezpieczeństwa teleinformatycznego (Dz. U. Nr 159, poz. 948).

Literatura branżowa:

- Bradford R.: Podstawy sieci komputerowych. WKŁ, Warszawa 2009.
- Grabek M.: WCF od podstaw. Komunikacja sieciowa nowej generacji. Helion, Gliwice 2012.
- Józefiak A.: CCNA 200-125. Zostań administratorem sieci komputerowych Cisco. Helion, Gliwice 2017.
- Knosala R.: Komputerowe wspomaganie zarządzania przedsiębiorstwem. PWE, Warszawa 2007.
- Spurgeon C.E., Zimmerman J.: Ethernet. Biblia administratora. Helion, Gliwice 2014.
- Technologie bezprzewodowe sieci teleinformatycznych. WKŁ, Warszawa 2008.
- Urbanek A.: Leksykon teleinformatyka. IDG, Warszawa 2001.
- Wszelak S.: Administrowanie sieciowymi protokołami komunikacyjnymi. Helion, Gliwice 2015.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Baza Usług Rozwojowych: <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>
- Czasopismo „Chip”: <https://www.chip.pl>
- Czasopismo „Computerworld”: <https://www.computerworld.pl>
- Czasopismo „Hakin9”: <https://hakin9.org>
- Czasopismo „Komputer Świat”: <http://www.komputerswiat.pl>
- Czasopismo „PC Format”: <https://www.pcformat.pl>
- Czasopismo „PC World”: <https://www.pcworld.pl>
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie technik informatyk: https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/351203.pdf
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie technik teleinformatyk: https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/351103.pdf
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie technik telekomunikacji: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/352203.pdf
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal branżowy: <http://www.benchmark.pl>
- Portal branżowy: <https://www.elektroda.pl>
- Sektorowa Rama Kwalifikacji dla Sektora Informatycznego (SRK IT): http://kwalifikacje.edu.pl/wp-content/uploads/publikacje/PDF/srk/SRK-IT_pl_internet_fin_popr.pdf
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Aplikacja	Program komputerowy przygotowany do pracy w konkretnym środowisku systemowym np. w Windows. Cechuje się podobieństwem do innych programów tej samej grupy, współpracuje z nimi przy wymianie danych, w przygotowaniu i wspólnym używaniu zasobów tekstowych lub graficznych.	http://www.i-sloownik.pl [dostęp: 31.10.2018]
2	Internet Control Message Protocol (ICMP)	Protokół wykorzystywany do prowadzenia diagnostyki i sterowania komunikatami w sieci.	Urbanek A.: Leksykon teleinformatyka. IDG, Warszawa 2001
3	IP	Protokół internetowy (ang. Internet Protocol) - bezpołączeniowy protokół komunikacyjny generujący usługi datagramowe. Datagramy są to pakiety IP zawierające między innymi adres IP, źródła i miejsca przeznaczenia oraz całość lub fragment danych przekazywanych między źródłem a miejscem przeznaczenia. Przepływ datagramów w sieci IP odbywa się bez kontroli kolejności dostarczania ich do miejsca przeznaczenia, kontroli błędów i bez potwierdzania odbioru.	http://www.tech-portal.pl [dostęp: 31.10.2018]
4	IPv4	Protokół internetowy wersja 4 (ang. Internet Protocol version 4). Zapewnia tylko podstawowe funkcje niezbędne do przesyłania pakietów od źródła do celu. Adresy IPv4 składają się z 32 bitów i maski podsieci, która jednoznacznie identyfikuje podsieć, w której jest dany host.	http://www.tech-portal.pl [dostęp: 31.10.2018]
5	IPv6	Protokół internetowy wersja 6 (ang. Internet Protocol version 6), następca protokołu IPv4. Adresy IPv6 zostały rozszerzone do 128 bitów, by móc wprowadzić więcej poziomów hierarchii w adresacji i uprościć autokonfigurację adresów.	http://www.tech-portal.pl [dostęp: 31.10.2018]
6	Kopia bezpieczeństwa	Duplikaty plików tworzone na różnych nośnikach w celu ochrony danych.	http://www.i-sloownik.pl [dostęp: 31.10.2018]
7	Media transmisyjne	Kanały fizyczne umożliwiające przekaz informacji dzięki propagacji fal akustycznych, radiowych, świetlnych oraz sygnałów elektrycznych.	Urbanek A.: Leksykon teleinformatyka. IDG, Warszawa 2001

8	Oprogramowanie	Program komputerowy (oprogramowanie) jest zbiorem poleceń, które zostały napisane przez programistę (specjalistę) w języku komputerowym. Obejmuje on uporządkowany ciąg znaków – porządek operacji, jakie powinien wykonać komputer.	https://mfiles.pl/pl/index.php/Program_komputerowy [dostęp: 31.10.2018]
9	Protokół DNS	System nazewnictwa i adresowania stosowany w sieci internet prowadzący konwersję łatwych do zapamiętania nazw na numeryczne adresy internetowe (Domain Name System, pol. system nazw domenowych).	Urbanek A.: Leksykon teleinformatyka. Wydawnictwo IDG, Warszawa 2001
10	Protokół DHCP	Protokół dynamicznego konfigurowania hostów (ang. Dynamic Host Configuration Protocol), odpowiedzialny za automatyczne przydzielenie adresów IP wszystkim urządzeniom podłączonym do sieci komputerowej.	http://www.i-sloownik.pl [dostęp: 31.10.2018]
11	Protokół FTP	Protokół FTP (File Transfer Protocol) pozwala na przesyłanie plików pomiędzy odległymi komputerami, a więc np. skopiowanie na własny komputer udostępnionych na odległych serwerach plików komputerowych zawierających tekst, grafikę, dźwięk, animację.	http://www.i-sloownik.pl [dostęp: 31.10.2018]
12	Protokół HTTP	Metoda i protokół transmisji przesyłania stron WWW (ang. World Wide Web) w sieci. Ang. Hypertext Transfer Protocol.	http://www.i-sloownik.pl [dostęp: 31.10.2018]
13	Protokół sieciowy	Protokół sieciowy to zbiór reguł, które określają sposób przesyłania danych między aplikacjami oraz – w tym kontekście – między klientem a serwerem bazy danych.	https://www.ibm.com/support/knowledgecenter/pl/SSGU8G_12.1.0/com.ibm.admin.doc/ids_admin_0126.htm [dostęp: 31.10.2018]
14	Przełącznik sieciowy	Urządzenie, które filtruje i przesyła dalej pakiety danych w sieci LAN. Pracuje w warstwie łącza danych (data link layer – layer 2, czyli drugiej warstwie w modelu odniesienia OSI dla sieci komputerowych) i czasami trzeciej warstwie – warstwie sieci (network layer – layer 3), dlatego też obsługuje każdy rodzaj protokołu.	http://www.i-sloownik.pl [dostęp: 31.10.2018]
15	Ruter	Urządzenie lub oprogramowanie sieciowe, które wyznacza następny punkt w sieci, do którego ma być przesłany pakiet danych.	http://www.i-sloownik.pl [dostęp: 31.10.2018]
16	Sieć komputerowa	Każda grupa rozproszonych, ale połączonych ze sobą komputerów, w której możliwa jest ciągła wymiana danych.	http://www.i-sloownik.pl [dostęp 31.10.2018]
17	Sieć logiczna	Sieć logiczna opisuje reguły, w jaki sposób przesyłane są dane pomiędzy urządzeniami. Za jej pomocą można opisać, które urządzenia mogą się ze sobą komunikować lub mają wzajemne, bezpośrednie połączenie fizyczne.	http://pasja-informatyki.pl/sieci-komputerowe/topologie-sieci [dostęp: 31.10.2018]
18	Sieć lokalna LAN	Lokalna sieć komputerowa (ang. Local Area Network) obejmująca swoim zasięgiem niewielki obszar np. jedną firmę czy dom mieszkalny, w której połączono ze sobą komputery i inne urządzenia (drukarki sieciowe, serwer z miejscem na składowanie danych itp.).	http://www.i-sloownik.pl [dostęp: 31.10.2018]
19	SNMP	Protokół zarządzania sieciami komputerowymi. Pozwala na zdalne monitorowanie sieci i zdalną konfigurację pewnych elementów (ang.: Simple Network Management Protocol).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://itfocus.pl/dzial-it/sieci/protokol-snm-gromadzenie-danych-o-sieci/ [dostęp: 31.10.2018]

20	System komputerowy	W skład systemu komputerowego wchodzi sprzęt komputerowy wraz zainstalowanym na nim oprogramowaniem, który może działać także w ramach sieci komputerowej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://www.szkolnictwo.pl/szukaj,System_komputerowy [dostęp: 31.10.2018]
21	System operacyjny	Program sterujący komputerem i pośredniczący między użytkownikiem a komputerem.	http://www.i-slownik.pl [dostęp: 31.10.2018]
22	Urządzenia peryferyjne (peryferia)	Urządzenia podłączone do komputera, ale niestanowiące jego integralnej części. Na przykład: klawiatura, monitor, mysz, drukarka, skaner.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/szukaj/urzadzenia%20peryferyjne.html [dostęp: 31.10.2018]
23	Urządzenia sieciowe	Sprzęt i oprogramowanie służące do wymiany informacji między komputerami, np.: router, przełącznik sieciowy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://miroslawzelent.pl/informatyka/urzadzenia-sieciowe/ [dostęp: 31.10.2018]
24	Usługi serwerowe	Usługi działające w oparciu o architekturę klient-serwer. Zapewniają usługi dla klientów, którzy mogą komunikować się z serwerem, wysyłając żądanie (request). Podstawowe i najczęściej używane serwery to: serwer poczty elektronicznej, serwer WWW, serwer plików, serwer aplikacji.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie www.sosw.poznan.pl/tfiter/Sieci/UslugiSieciowe.pdf [dostęp: 31.10.2018]
25	Usługi sieciowe	Usługa sieciowa to system oprogramowania zaprojektowany w celu obsługi interoperacyjnej interakcji maszyna-maszyna w sieci. Ma interfejs opisany w formacie przetwarzalnym maszynowo (w szczególności WSDL). Inne systemy współdziałają z usługą sieci Web w sposób opisany w jej opisie za pomocą komunikatów SOAP, zwykle przesyłanych za pomocą protokołu HTTP z serializacją XML w połączeniu z innymi standardami związanymi z siecią Web.	https://www.w3.org/TR/ws-gloss/#webservice [dostęp: 31.10.2018]
26	Zapora sieciowa	Zapora sieciowa umieszczana jest między dwoma sieciami, zazwyczaj siecią wewnętrzną organizacji i siecią zewnętrzną (np. internetem). Dostarcza ona prostego mechanizmu kontroli ilości i rodzaju ruchu sieciowego między obydwojema sieciami. Podstawowym jej zadaniem jest ograniczenie przepływu danych między tymi sieciami.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://edu.pjwstk.edu.pl/wyklady/bsi/scb/index76.html [dostęp: 31.10.2018]
27	Zasoby sieciowe	Zasoby istniejące na innym komputerze w sieci. Przykładem tego typu zasobów są dyski twarde serwera, drukarki sieciowe, a także wszystkie urządzenia, z których można korzystać w i – np. dysk twardy serwera FTP.	http://slownikkomputerowy.pl/hasla/z/zasoby-sieciowe.aspx [dostęp: 31.10.2018]
28	Złośliwe oprogramowanie	Termin „złośliwe oprogramowanie” odnosi się do oprogramowania lub aplikacji mobilnych zaprojektowanych specjalnie w celu zaszkodzenia użytkownikom lub uszkodzenia komputera, urządzenia mobilnego bądź zainstalowanych na nim aplikacji. Działanie złośliwego oprogramowania objawia się instalowaniem programów bez zgody użytkownika lub instalowaniem szkodliwych aplikacji takich jak wirusy.	https://support.google.com/webmasters/answer/3258249?hl=pl [dostęp: 31.10.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.